

Пропозиції
Міністерства культури та інформаційної політики України
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
регулювання містобудівної діяльності» щодо Генеральної схеми планування
території України»

ініційований н.д. Дундою О.А., Дубінським О.А. та іншими
реєстр. номер 3337 від 14.04.2020 р.
(перше читання)

1. Міністерство культури та інформаційної політики України не підтримує проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо Генеральної схеми планування території України» (далі - проект Закону).

2. МКІП вважає що законопроектом не враховано основні засади охорони культурної спадщини, визначені Законами України «Про охорону культурної спадщини», «Про основи містобудування» та норми Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних».

Відповідно до статті 54 Конституції культурна спадщина охороняється законом. Держава забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність.

Відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» охорона об'єктів культурної спадщини є одним із пріоритетних завдань органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Згідно статті 5 Закону України «Про основи містобудування» при здійсненні містобудівної діяльності повинні бути забезпечені, зокрема: охорона культурної спадщини, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів.

Території об'єктів всесвітньої спадщини, пам'яток, історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, охоронюваних археологічних територій, зон охорони, буферних зон, історичних ареалів населених місць, відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» є територіями з спеціальними обмеженням у використанні, в тому планувальними та іншими.

Згідно статті 34 Закону України «Про охорону культурної спадщини» землі, на яких розташовані пам'ятки, історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, належать до земель історико-культурного призначення, включаються до державних земельних кадастрів, планів землекористування, проектів землеустрою, іншої проектно-планувальної та містобудівної документації.

Статтями 53 та 54 Земельного кодексу України визначено, що:

землі, на яких розташовані пам'ятки культурної спадщини, їх комплекси (ансамблі), історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї просто неба, меморіальні музеї-садиби належать до земель історико-культурного призначення, які, в свою чергу, належать до особливо цінних земель;

навколо історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій, музеїв просто неба, меморіальних музеїв-садиб, пам'яток культурної

спадщини, їх комплексів (ансамблів) встановлюються зони охорони пам'яток із заборонаю діяльності, що шкідливо впливає або може вплинути на додержання режиму використання таких земель.

Об'єкти всесвітньої спадщини, їх території та буферні зони, об'єкти культурної спадщини відносяться до наборів (видів) геопросторових даних, визначених додатком до Закону України від 13 квітня 2020 року № 554-IX «Про національну інфраструктуру геопросторових даних».

З 1 січня 2021 року набула чинності частина четверта статті 13 Закону України «Про охорону культурної спадщини, а саме: Державний реєстр нерухомих пам'яток України включає геопросторові дані, метадані та сервіси, оприлюднення, інша діяльність з якими та доступ до яких здійснюються у мережі Інтернет згідно із Законом України "Про національну інфраструктуру геопросторових даних".

Крім того, Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695 (далі – Стратегія), відзначено ряд конкурентних переваг України та її регіонів, серед яких: потужний історико-культурний потенціал.

Одночасно, документом визначено серед ключових проблем, що потребують розв'язання: хаотична забудова історичних населених місць, територій об'єктів всесвітньої спадщини, пам'яток культурної спадщини та історико-культурних заповідників, що призводить до неминучих втрат історико-культурного потенціалу та незбалансованого розвитку населених місць, коли приватні інтереси превалюють над інтересами громади та позбавляють можливості залучення інвестиції в створення масштабних культурних атракцій.

Наведені в Стратегії глобальні та загальнодержавні виклики вплинули на формування таких проблем, що стримують розвиток регіонів і держави в цілому та потребують розв'язання в рамках цієї Стратегії, зокрема:

слабка інтеграція регіональних просторів у загальноукраїнський, що характеризується, втому числі: хаотичною забудовою історичних населених місць, територій об'єктів всесвітньої спадщини, пам'яток культурної спадщини та історико-культурних заповідників, що призводить до неминучих втрат історико-культурного потенціалу та незбалансованого розвитку населених місць.

Серед основних пріоритетів регіонального розвитку на період до 2027 року, визначених Стратегією, є насамперед *охорона культурної спадщини, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів*, а Оперативною ціллю визначено “Ефективне використання економічного потенціалу культурної спадщини для сталого розвитку громад” яке передбачається досягнути шляхом виконання таких завдань:

«Створення умов для ефективного використання економічного потенціалу культурної спадщини»;

«Збереження культурної спадщини та захист традиційного характеру середовища».

Із врахуванням вищезазначеного, законопроект потребує доопрацювання відповідно до наступних пропозицій до Розділу I:

1. В новій редакції статті 11 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності":

1) в частині сьомій:

доповнити вихідні дані для розроблення Генеральної схеми, новим абзацом

такого змісту:

«характеристику об'єктів культурної спадщини та традиційного характеру середовища, відомості Державного реєстру нерухомих пам'яток України»;

в абзаці восьмому слова «матеріали затверджених меж історичних та археологічних ареалів, зон охорони пам'яток культурної спадщини» замінити на

«встановлені або визначені в установленому порядку межі об'єктів всесвітньої спадщини, їх територій та буферних зон; пам'яток культурної спадщини, їх територій та зон охорони; межі історичних ареалів населених місць; історико-культурних заповідників, історико-культурних заповідних територій та їх зон охорони; охоронюваних археологічних територій, музеїв».

2) в частині восьмій:

в частині «Текстові матеріали містять:»

доповнити абзацом такого змісту: **«основні засади охорони культурної спадщини та збереження традиційного характеру середовища населених пунктів»;**

в абзаці десятому виключити слова «історико-культурних територій»;

доповнити окремим абзацом такого змісту: **«пріоритетні напрями охорони культурної спадщини, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів»;**

в частині «Базовими геопросторовими моделями графічних матеріалів є:»:

доповнити новим абзацом такого змісту:

«об'єкти всесвітньої спадщини, їх території та буферні зони, об'єкти культурної спадщини: об'єкти всесвітньої спадщини, їх території та буферні зони, об'єкти культурної спадщини, їх території та зони охорони пам'яток культурної спадщини, історичні ареали населених місць, історико-культурні заповідники, історико-культурні заповідні території, охоронювані археологічні території, музеї;»;

слова «розвиток туристичної мережі в комплексі з рекреаційно-оздоровчими та історико-культурними територіями» замінити на **«розвиток туристичної мережі в комплексі з рекреаційно-оздоровчими територіями та землями історико-культурного призначення, їх режимоутворюючих об'єктів»;**

в частині «Основне креслення Генеральної схеми містить:»

доповнити новим абзацом такого змісту **«межі об'єктів всесвітньої спадщини, їх територій та буферних зон; пам'яток культурної спадщини, їх територій та зон охорони; межі історичних ареалів населених місць; історико-культурних заповідників, історикокультурних заповідних територій та їх зон охорони; охоронюваних археологічних територій, музеїв»;**

2) в абзаці 3 пункту 1 частини першої нової редакції статті 12 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" слова «збереження культурної спадщини» замінити на **«охорони культурної спадщини, збереження традиційного характеру середовища населених пунктів».**

Міністр культури та
інформаційної політики України

Олександр ТКАЧЕНКО

« 17 » січня 2021 р.